

STATIONSWEG 47

Algemeen

Op het tweede perron van het station Alkmaar gesitueerde perronoverkapping daterend uit omstreeks 1895. De vermoedelijk in opdracht van de Directie der Hollandsche IJzeren Spoorweg Maatschappij (HIJSM) gebouwde overkapping dateert blijkens een oude foto in ieder geval van vóór 1908 toen de vleugels van het stationsgebouw met een verdieping verhoogd werden (zie: H. Koolwijk, *Alkmaar bij gaslicht*, p.20). Op een wandelkaart uit 1883 staat op de plaats van het tweede perron alleen een goederenloods weergegeven, dus de overkapping zal na dat jaar gebouwd zijn. De uit een luifeldak op twee rijen kolommen bestaande perronoverkapping behoorde tot het standaardtype voor stations van de HIJSM. Vermoedelijk is de perronoverkapping vervaardigd door de firma D.A. Schretlen en Co. uit Leiden die ook de uit 1892 daterende en identieke overkapping op het tweede perron van het station Hilversum vervaardigde (zie: A. Koenders, *Hilversum. Architectuur en stedenbouw 1850-1940*, p.20). Uit een in 1929 genomen luchtfoto 1929 blijkt overigens dat de perronoverkapping zich vroeger verder in westelijke richting uitstreekte. Aan de oostkant sluit de overkapping thans aan tegen een jongere (XXb) perronoverkapping met vollewands parapluspanen. In verband hiermee is het oostelijke spant gewijzigd.

N.B. De bescherming beperkt zich tot de oorspronkelijke perronoverkapping: de vernieuwde perrongebouwen en jongere overkapping op het tweede perron maken geen deel uit van de bescherming.

Beschrijving

Circa 150 meter lange vrijstaande perronoverkapping bestaande uit een tien meter breed gewelfd luifeldak rustend op twee, ruim vijf meter (circa 5,25 hart op hart) uit elkaar geplaatste rijen van dertig gietijzeren kolommen met een onderlinge afstand van vijf meter (h.o.h.), waartussen in de breedterichting ijzeren boogspanten en aansluitend, boven de zijluifels, dito vakwerkspanten. De kolommen zijn uitgevoerd als thans (het perron is naderhand verhoogd) circa 2,30 meter hoge zuilen waarvan de schacht zich naar boven toe verjongt en verfraaid is met enkele ringen. Op de zuilen rusten in doorsnede vierkante stijlen, eveneens van gietijzer, waartegen de boog- en vakwerkspanten bevestigd zijn. De randen van de boog- en vakwerkspanten zijn samengesteld uit T-vormig aan elkaar geklonken hoekprofielen. De op gietijzeren voluutconsoles rustende boogspanten hebben een opwaarts gebogen onder- en bovenrand die elkaar in de top raken en verder door vier rechthoekige staven met elkaar verbonden worden. De sterker gebogen onderrand wordt onderin bijeen gehouden door een trekstang die via een hangstaaf aan de nok is opgehangen (ter plaatse van de perrongebouwen zijn de trekstangen hoger in de boogspanten aangebracht). In de vakwerkspanten bevinden zich twee wandstaven: een in doorsnede rechthoekige diagonaal en een verticaal van tot een T-vorm aan elkaar geklonken hoekprofielen. De spanten dragen ijzeren gordingen (U-balken) waarop het uit kraaldelen samengestelde dakbeschot rust. Het dak heeft een bitumineuze dekking. Onderlangs het dak bevindt zich aan weerskanten een brede verticale rand van geklonken ijzeren platen, waartegen een zinken mastgoot rustend op ijzeren gootbeugels.

Motivering

De oorspronkelijke overkapping op het tweede perron van station Alkmaar is van algemeen belang wegens architectuur- en cultuurhistorische waarde als karakteristieke en grotendeels gaaf bewaard gebleven ijzeren perronoverkapping uit het einde van de 19de of het begin van de 20ste eeuw.